

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālrunis 7097200 ♦ Fakss 7097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

21.12.2007.

Nr. 616

(prot.Nr.49 .6.p.)

Par universālā pakalpojuma saistībām

Elektronisko sakaru likuma 2.panta 7.punkts nosaka, ka šī likuma mērķis ir veicināt universālā pakalpojuma pieejamību. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija), pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu, atbilstoši Elektronisko sakaru likumā noteiktajai kompetencei patstāvīgi, pieņem lēmumus un izdod administratīvos aktus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem un lietotājiem. Izvērtējot patreizējo situāciju universālā pakalpojuma pieejamībā un nodrošināšanā elektronisko sakaru nozarē, lietotāju intereses un tehnoloģiju sasniegumu, kā arī elektronisko sakaru nozares attīstību,

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmo daļu, Komisija nosaka un regulāri pārskata universālajā pakalpojumā ietilpstošo pakalpojumu sarakstu, universālā pakalpojuma apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un galalietotāju loku, paredzot, ka galalietotājiem ir tiesības piekļūt visaptverošam telefona uzziņu dienestam un visaptverošam abonentu sarakstam, kā arī publiskam elektronisko sakaru tīklam balss telefonijas izsaukumu veikšanai un faksa ziņojumu un datu ziņojumu nosūtīšanai ar datu pārraides ātrumu, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu piekļuvi internetam.
2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta pirmo daļu, lai Latvijas teritorijā nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu, Komisija elektronisko sakaru komersantam nosaka universālā pakalpojuma saistības.

3. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta otro daļu, Komisija nosaka universālā pakalpojuma saistības, nodrošinot, ka universālo pakalpojumu sniedz ekonomiski izdevīgākajā veidā, un paredzot galalietotājiem iespēju saņemt universālā pakalpojuma saistībās ietvertos pakalpojumus.
4. Pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 62.panta pirmo daļu, 64.panta otro daļu un likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem 25.panta pirmo daļu, Komisija 2007.gada 30.maijā ar lēmumu Nr.152 apstiprināja Noteikumus par universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē (Latvijas Vēstnesis, 2007, Nr.89) (turpmāk – Noteikumi), kuri nosaka universālajā pakalpojumā ietilpstošo pakalpojumu sarakstu, universālā pakalpojuma apjomu, ģeogrāfisko teritoriju un galalietotāju loku un universālā pakalpojuma saistības, kuras Komisija nosaka elektronisko sakaru komersantam.
5. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 66.panta otro daļu, universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu un kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai, nosaka Ministru kabinets. Veiktās iemaksas izmantojamas tikai zaudējumu kompensēšanai. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 65.panta ceturto daļu, tīrās izmaksas, kas izriet no universālā pakalpojuma saistību izpildes, kompensē saskaņā ar noteikto kompensācijas mehānismu, ja elektronisko sakaru komersants, kas sniedz universālo pakalpojumu, pierāda, ka ir pakļauts netaisnīgam apgrūtinājumam un saistību izpilde rada zaudējumus.
6. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma Pārejas noteikumu 14. punktu universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu izveido Ministru kabinets līdz 2008.gada 1.janvārim. Ja līdz 2008.gada 1.janvārim universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu Ministru kabinets nav izveidojis, tad līdz tā izveidošanai universālā pakalpojuma saistību izpildes radītos zaudējumus kompensē no valsts budžeta.
7. Komisijai lēmums par universālā pakalpojuma sniegšanu no 2008.gada jāpieņem 2007.gadā. Lai veicinātu universālā pakalpojuma pieejamību, nodrošinātu universālā pakalpojuma nepārtrauktību un lietotāju vajadzības pēc universālā pakalpojuma no 2008.gada, kā arī, lai izmantotu efektīvu, objektīvu, caurredzamu un vienlīdzīgu saistību noteikšanas kārtību, Komisija par vēlamu efektīvāko, objektīvāko, caurredzamāko un vienlīdzīgāko universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību ir konsultējusies ar Iepirkumu uzraudzības biroju (18.10.2007. vēstule Nr.1-2.22/4104, 21.11.2007. vēstule Nr.1-2.74/4678, 06.12.2007. vēstule Nr.1-2.22/4893). Komisija ir konsultējusies ar Satiksmes ministriju par universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību (18.10.2007. vēstule Nr.1-2.22/4103, 26.10.2007. vēstule Nr.1-2.76/4230). Komisija ir konsultējusies ar Finanšu ministriju par universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību (26.10.2007. nosūtīt vēstuli Nr.2.76/4228, 06.12.2007. vēstule Nr.1-2.22/4892) un 21.12.2007. vēstuli Nr.1-2.22/5070.
8. Par vēlamu efektīvāko, objektīvāko, caurredzamāko un vienlīdzīgāko universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību Komisijā saņemta Satiksmes ministrijas 24.10.2007. atbildes vēstule Nr.10-06.5/855 un 01.11.2007. atbildes vēstule Nr.10-06.5/888. Par universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību Komisijā saņemta Finanšu ministrijas 14.11.2007. atbildes vēstule Nr.2-3-07/3403, un 14.12.2007. atbildes vēstule Nr. 18-05/371, kā arī saņemta Iepirkumu uzraudzības biroja 26.10.2007. atbildes vēstule Nr.1-3.2/3914 un 30.11.2007. atbildes vēstule Nr. 1-3.2/4460 un 17.12.2007. atbildes vēstule Nr.1-3.2/4808.

9. Uz šā lēmuma izskatīšanas padomes sēdi tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis. SIA „Lattelecom” pārstāvis informēja, ka SIA „Lattelecom” saprot, ka Komisijai saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu ir jānosaka universālā pakalpojuma saistības, neatkarīgi no tā vai ir izveidots universālā pakalpojuma saistību finansēšanas mehānisms. Tomēr SIA „Lattelecom” pārstāvis puda viedokli, ka nav pieļaujams, ka tiek pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, ka par universālo pakalpojumu maksā tikai viens elektronisko sakaru komersants SIA „Lattelecom”.

Komisija secina:

1. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 66.panta pirmo daļu, lai kompensētu universālā pakalpojuma saistību tīrās izmaksas, izveido universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu. Universālā pakalpojuma finansēšanas un kompensācijas mehānismu un kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai, nosaka Ministru kabinets. Šāda tiesiskā regulējuma esamība ir būtisks un nepieciešams priekšnoteikums, lai Komisija varētu īstenot Elektronisko sakaru likuma 64.panta trešajā daļā noteikto universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību. Lēmuma pieņemšanas brīdī Ministru kabinets nav izveidojis Elektronisko sakaru likuma 66.panta pirmajā daļā paredzēto universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas mehānismu. Ar Ministru prezidenta 2007.gada 23.jūlija rīkojumu Nr. 382 „Par darba grupu priekšlikumu izstrādei par vienotu universālā pakalpojuma finansēšanas modeli”, ir izveidota darba grupa, lai izstrādātu priekšlikumus par vienotu universālā pakalpojuma finansēšanas modeli katrai regulējamai nozarei, tajā skaitā elektronisko sakaru nozarei, kas nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu regulējamās nozarēs un ar to saistīto tīro izmaksu segšanu. Minētā mērķa īstenošanai ir jāizstrādā koncepcija, kas noteiktu ne tikai vienotu universālā pakalpojuma finansēšanas modeli, bet arī efektīvu, objektīvu, caurredzamu un vienlīdzīgu saistību noteikšanas kārtību, kādā Komisija nosaka vienu vai vairākus elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir pienākums sniegt universālo pakalpojumu visā Latvijas teritorijā vai kādā tās daļā, un nodrošina to, ka elektronisko sakaru komersantam nav liegta iespēja tikt noteiktam par universālā pakalpojuma sniedzēju. Ministru kabineta noteiktā normatīvā regulējuma trūkums lēmuma pieņemšanas brīdī ir būtisks apstāklis un objektīvs šķērslis, kādēļ Komisija nevar īstenot Elektronisko sakaru likuma 64.panta trešajā daļā noteikto universālā pakalpojuma saistību noteikšanas kārtību.
2. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV-1011, (turpmāk – SIA „Lattelecom”) līdz 2007.gada 31.decembrim nodrošina universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē pamatojoties uz Komisijas 2006.gada 27.decembra lēmumu Nr.316 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā” (turpmāk –Lēmums Nr.316).
3. Ar Komisijas 2007.gada 24.janvāra lēmumu Nr.12 „Par universālā pakalpojuma saistībām” (turpmāk Lēmums Nr.12) no 2007.gada 1.janvāra atcelts Lēmuma Nr.316 lemjošās daļas 9.punkts.

4. Ar Komisijas 2007.gada 6.jūnija lēmumu Nr.163 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” universālā pakalpojuma sniegšanu 2007.gadā” (turpmāk – Lēmums Nr.163) no 2007.gada 7.jūnija atcelts Lēmuma Nr.316 lemjošās daļas 1.punkts un noteikts universālā pakalpojuma sniedzējam SIA „Lattelecom” nodrošināt piekļuvi SIA „Lattelecom” publiskajam telefonu tīklam fiksētās pieslēguma vietās, kas dod iespēju universālā pakalpojuma lietotājiem veikt izsaukumus un saņemt balss telefonijas pakalpojumus, datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus ar ātrumu ne mazāku kā 9600 bit/s universālā pakalpojuma lietotājiem.
5. SIA „Lattelecom” ir elektronisko sakaru komersants un fiksēto elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējs Latvijas teritorijā, kas nodrošina lietotājiem noteiktas kvalitātes elektronisko sakaru pakalpojumus. Ņemot vērā SIA „Lattelecom” rīcībā esošo infrastruktūru un elektronisko sakaru tīklu, sniegto elektronisko sakaru pakalpojumu apjomu un tirgus priekšrocības, universālā pakalpojuma nodrošināšana var tikt sniegta ekonomiski izdevīgākajā veidā visā Latvijas teritorijā, ja to nodrošina SIA „Lattelecom”.
6. Tā kā Komisijai lēmums par universālā pakalpojuma sniegšanu no 2008.gada jāpieņem 2007.gadā, lai veicinātu universālā pakalpojuma pieejamību, nodrošinātu universālā pakalpojuma nepārtrauktību un lietotāju vajadzības pēc universālā pakalpojuma no 2008.gada, SIA „Lattelecom” visā Latvijas teritorijā **jāturpina** nodrošināt universālā pakalpojuma sniegšanu ekonomiski izdevīgākajā veidā, kas atbilst Noteikumos noteiktajam universālā pakalpojuma sarakstam un universālā pakalpojuma saistībām šādu apsvērumu dēļ:
 - 6.1. SIA „Lattelecom” līdz 2007.gada 31.decembrim nodrošina universālo pakalpojumu elektronisko sakaru nozarē;
 - 6.2. SIA „Lattelecom” infrastruktūras priekšrocības nodrošina to, lai universālais pakalpojums būtu pieejams visiem lietotājiem Latvijas teritorijā par pieņemamu cenu;
 - 6.3. SIA „Lattelecom” ir noteikta būtiska ietekme 13 elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos.
7. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 7.marta direktīvas 2002/22/EK par universālo pakalpojumu un lietotāju tiesībām attiecībā uz elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem (universālā pakalpojuma direktīva)(turpmāk – Direktīva) 1.pantā noteikto, šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt universālā pakalpojuma sniegšanu atvērtu konkurences tirgu vidē, lai obligāto pakalpojumu kopums būtu pieejams visiem lietotājiem par pieejamu cenu, nekropļojot konkurenci. Saskaņā ar Direktīvas 4.pantu dalībvalstij ir jānodrošina, ka vismaz viens komersants (elektronisko sakaru komersants) izpilda visus pamatotos lietotāju pieprasījumus saņemt universālo pakalpojumu. Savukārt viens no Elektronisko sakaru likuma 2.panta 7.punktā noteiktajiem mērķiem ir veicināt universālā pakalpojuma pieejamību un Elektronisko sakaru likuma 64.panta pirmā daļa paredz, ka Komisija nosaka elektronisko sakaru komersantam universālā pakalpojuma saistības, lai Latvijas teritorijā nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu.

8. Lēmuma pieņemšanas brīdī Ministru kabinets nav izveidojis Elektronisko sakaru likuma 66.panta pirmajā daļā paredzēto universālā pakalpojuma fondu vai citu finansēšanas un kompensācijas mehānismu. Lēmuma pieņemšanas brīdī Ministru kabinets nav noteicis Elektronisko sakaru likuma 66.panta otrajā daļā paredzēto, kārtību, kādā tiek veiktas iemaksas universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai. Ņemot vērā Komisijā saņemto Satiksmes ministrijas, Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja informāciju, izvērtējot patreizējo situāciju lēmuma pieņemšanas brīdī, nav pieļaujama universālā pakalpojuma saistību nenoteikšana no 2008.gada tāpēc, ka trūkst Ministru kabineta noteiktā normatīvā regulējuma vai valsts budžetā nav paredzēti līdzekļi universālā pakalpojuma saistību izpildes radīto zaudējumu kompensēšanai elektronisko sakaru nozarē, kā tas norādīts Finanšu ministrijas 14.11.2007.vēstulē Nr. 2-3-07/3403, lai gan Elektronisko sakaru likuma Pārejas noteikumu 14.punkts paredz universālā pakalpojuma saistību izpildes radītos zaudējumus kompensēt no valsts budžeta.
9. Ņemot vērā Administratīvā procesa likuma 15.panta divpadsmitajā daļā ietverto juridiskās obstrukcijas aizlieguma principu, iestāde nedrīkst atteikties izlemt jautājumus, pamatojoties uz to, ka šis jautājums nav noregulēts ar likumu vai citu ārējo normatīvo aktu. Iestāde nedrīkst atteikties piemērot tiesību normu, pamatojoties uz to, ka šī tiesību norma neparedz piemērošanas mehānismu, ka tas nav pilnīgs vai nav izdoti citi normatīvie akti, kas tuvāk regulētu attiecīgās tiesību normas piemērošanu.
10. Lēmuma pieņemšanas brīdī valstī ir izveidoti vairāki fiksētie un mobilie publiskie telefona tīkli un ikviens elektronisko sakaru komersants darbojas konkurences apstākļos. *Eurobarometer* 2007.gada aptaujā 92% Latvijas pakalpojumu lietotāji vērtē kā vieglu mobilā tīkla pieejamību un 77% fiksētā tīkla pieejamību. Līdz ar to Latvijas teritorijā vispārēja piekļuve publiskajam telefonu tīklam atbilstoši lietotāja izvēlei ir praktiski garantēta un turpmāk nav nepieciešams atsevišķi izdalīts īpašs atbalsts lietotājiem vispārējai piekļuves nodrošināšanai publiskajam telefonu tīklam.

Lai veicinātu universālā pakalpojuma pieejamību un nodrošinātu universālā pakalpojuma sniegšanu visā Latvijas teritorijā, aizstāvētu lietotāju intereses un vajadzību pēc universālā pakalpojuma, saskaņā ar Noteikumiem, pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu un 9.panta otro daļu, Elektronisko sakaru likuma 2.panta 6. un 7.punktu, 8.panta otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 62.panta pirmo daļu, 64.panta pirmo daļu, otro daļu, Pārejas noteikumu 14.punktu, Administratīvā procesa likuma 7.pantu, 13.pantu, 57.pantu, 66.panta pirmo daļu, 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. Atcelt ar 2008.gada 1.janvāri Lēmuma Nr.316 lemjošajā daļā noteikto universālā pakalpojuma saistību beigu termiņu.
2. Atcelt ar 2008.gada 1.janvāri Lēmuma Nr. 163 lemjošās daļas 2.punktu.
3. Noteikt SIA „Lattelecom” ekonomiski izdevīgākajā veidā nodrošināt Lēmuma Nr.316 lemjošās daļas 2., 3., 4., 5. un 7. punktā noteiktās universālā pakalpojuma saistības no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim vai līdz tiks noteikts

universālā pakalpojuma sniedzējs saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta trešo daļu.

4. Noteikt SIA „Lattelecom” no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim vai līdz tiks noteikts universālā pakalpojuma sniedzējs saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta trešo daļu nodrošināt piekļuvi SIA „Lattelecom” publiskajam telefonu tīklam fiksētās pieslēguma vietās, kas dod iespēju universālā pakalpojuma lietotājiem veikt izsaukumus un saņemt balss telefonijas pakalpojumus, publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumus ar ātrumu ne mazāku kā 9600 biti sekundē universālā pakalpojuma lietotājiem par maksu, kas nepārsniedz pakalpojuma faktiskās izmaksas. SIA „Lattelecom” ir tiesības piemērot šādai maksai atlaides, kuras neiekļauj universālā pakalpojuma saistību tīrajās izmaksās.
5. Noteikt SIA „Lattelecom” no 2008.gada 1.janvāra līdz 2008.gada 31.decembrim vai līdz tiks noteikts universālā pakalpojuma sniedzējs saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 64.panta trešo daļu pienākumu uzturēt tos taksofonus darba kārtībā, kuriem zaudējumi par taksofona uzturēšanu nepārsniedz 30% no šī taksofona uzturēšanas izmaksām iepriekšējā gadā. SIA „Lattelecom” taksofonu skaita samazināšanu (taksofona noņemšanu) iepriekš saskaņo ar attiecīgo pašvaldības domi (padomi). SIA „Lattelecom” par visiem SIA „Lattelecom” taksofonu pārvietošanas vai noņemšanas gadījumiem rakstiski iesniedz Komisijai informāciju reizi ceturksnī – līdz 1.aprīlim par kārtējā gada pirmo ceturksni, līdz 1.jūlijam par kārtējā gada otro ceturksni, līdz 1.oktobrim par kārtējā gada trešo ceturksni un līdz 31.decembrim par kārtējā gada ceturto ceturksni. SIA „Lattelecom” nesamazināt esošo taksofona skaitu slimnīcās, skolās un sociālās aprūpes iestādēs.
6. Noteikt SIA „Lattelecom” reizi gadā līdz 1.februārim par iepriekšējo kalendāro gadu iesniegt Komisijai atskaiti par pakalpojumu kvalitātes prasību izpildi saskaņā ar Noteikumu 2.pielikumu.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu.

Priekšsēdētāja

V.Andrējeva